

Na krik gazele zastat

Piše: Ljubica OSTOJIĆ
OSLOBODENJE, Četvrtak 16.11.2006.

NA KRIK GAZELE ZASTAT naslov je ovih dana iz tiska izišle nove knjige poezije Melike Salihbeg Bosnawi. Osobito mi je zadovoljstvo, među prvima, o njoj pisati. Ne samo zato što je pjesnikinja moja sestra po peru, intelektualka *par excellence*, čijem se multidisciplinarnom projektu (rekla bih i podvigu) MIOMIRIS GNOZE neizmjereno divim, ili u dosanjavanju romana KATARZIČNI SNOVI čitam i vlastito uvjerenje o katarzičnoj funkciji umjetnosti općenito, već ponajprije zato jer me je ova knjiga bukvalno očarala. Već kod prvog čitanja, što podvlačim, jer prvo što o toj knjizi imam reći jest da je ona od onih koje se ne dadu pročitati i odložiti. A ja volim takve knjige koje postanu dio čovjekova duhovnog života, kojoj se vraća uvijek, i iz početka.

Ova knjiga poezije kod svakog čitanja otvara nove prostore, nova značenja i sazvučja, emanira krepku i pozitivnu energiju, očarava mudrošću i rijetkom, u suvremenoj poeziji, ljepotom.

O čemu je zapravo riječ? Pjesnikinja poezijom

eksplicira vlastitu poetiku te je, na toj razini, nije potrebno teorijski formulirati i odveć gonetati:

Koliko različitih maštarija
u istom sklopu slova/atoma/elemeanta
(iz Periodnog sustava arapskih radikala)
stvorenih da se oplođuju
u suglasnicima
kuće
hiže
bayt

(iz pjesme HIŽA)

....

evo i mene ko siromaha
musfir
ko čovjeka
praznih ruku
musfiru'l-yad
skupljati, usred ovog
bosanskog, čemera
blago, poezije
iz (arapskog)
Rječnika Stvaranja

(iz pjesme ČEMER)

Rječnik, dakle, koji je omiljeno štivo pjesnika ako

krene u potragu za pravim, začudnim, arhaičnim, zagubljenim, zaboravljenim i ostalim riječima... Ali, ovdje je riječ o Arapskom rječniku ili Rječniku Kreacije. Koji postaje fascinantna poetski materijal, plodotvorna jezička građa koja se slaže u pjesme. Čudesne arapske riječi prizivaju riječi našeg jezika. Komuniciraju. Dolaze u nove značenjske kontekste, u nova sazvučja i ritmove. Skupa osvajaju nove poetske prostore, ne da bi spojili kakve daljine, daljine niti ne postoje u tom prisnom ozračju, već da po vertikali sežu u visine i poniru u dubine. U zviježđa i korjene jezika. U arhetipsko, pra-jezičko, u umlje i zaumlje.

Pjesnikinja veli: »posuda/riječ« ili «posuda/simbol», i ispunja ih do samog prelijevanja punina. Pruža ih poput krepka napitka u ova žedna doba i nedoba kad vrlo je teško silnu duhovnu i ostalu žeđ utoliti.

Toliko bi se toga još moralo reći o ovoj poeziji koja kao da je neprestano u procesu stvaranja, u kretanju. Na primjer, o asocijacijskoj aktivnosti koja stvara sve nove i nove nizove, iscrtavajući vlastitu poetsku geometriju. Ili o multipliciranju simbola koji se snažno i smisleno granaju u različite razine duhovnosti i osjećajnosti, racionalnog i intuitivnog. Ili o jeziku kao složenom fenomenu u vječnom procesu, nikad posve dorečenom i dosegnutom. Ili o, i meni veoma dragom, filozofu Gastonu Bachelardu s

kojim Pjesnikinja izravno korespondira u pjesmi
HIŽA:

O kako bi se samo obradovao
(moj omiljeni) filozof
Gaston Bachelard
kako bi, nenadano
obogatio, svoju
Fenomenologiju maštarije
taj poeta-prostora
samo da je poznavao (arapski)
...

jasno ucrtavaju u zemljovide suvremene poezije. Na
našu sreću. Na kraju ovog teksta citirat ću R. M.
Rilkea:

«Umjetnička djela rađaju se uvijek od onog ko se
suočio s opasnošću, od onog ko je išao do kraja
neke iskustva, do one tačke koju niti jedno ljudsko
biće ne može prevazići. Što se dalje prodire, život
biva sve čišći, sve ličniji, sve jedinstveniji.»

U izvjesnom dobu pjesnikova zrenja, kad progovori
tačno i jednostavno, kad shvati da je poezija njegov
život i da nema odmaka, tad je sve shvatio. O tom će
i ova knjiga poezije svjedočiti.